

به نام خدا

اظهار نظر کارشناسی درباره:
«طرح استفساریه بند (ز) تبصره (۲۰) قانون بودجه
سال ۱۴۰۰ کل کشور»

مشخصات طرح

دوره یازدهم - سال دوم

شماره ثبت:
۶۵۰

شماره چاپ:

تاریخ چاپ:

دفتر مطالعات حقوقی

سایر دفاتر:
آموزش و فرهنگ

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:
۲۴۰۱۷۸۹۰

تاریخ انتشار:
۱۴۰۰/۹/۱۶

مقدمه

طرح استفساریه بند «ز» تبصره «۲۰» قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور به شماره ثبت ۶۵۰ در راستای جذب و به‌کارگیری نیروهای حق‌التدریس غیرمستمر که در طول سال ۱۳۹۱ با آموزش و پرورش همکاری داشته‌اند، اعلام وصول شده است.

«نیروهای حق‌التدریس» غیرمستمر که در طول سال ۱۳۹۱ با آموزش و پرورش همکاری داشته‌اند مشمول حکم تبصره «۱۰» ماده (۱۷) قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق‌التدریسی و آموزشیاران نهضت سوادآموزی نیستند. جهت تعیین تکلیف وضعیت استخدامی افراد حق‌التدریس موضوع قانون مذکور در قانون بودجه سال ۱۴۰۰ حکمی مقرر شده است و طراحان به‌منظور رفع این ابهام که آیا حق‌التدریسان غیرمستمری که در طول سال ۱۳۹۱ نیز مشمول حکم مندرج در لایحه بودجه می‌شوند یا خیر، طرح حاضر را ارائه نموده‌اند. در ادامه به بررسی جزئیات مفاد طرح خواهیم پرداخت.

بررسی و ارزیابی

متن استفساریه: «آیا بند «ز» تبصره «۲۰» قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور، شامل حق‌التدریسی‌های جامانده قبل از سال ۱۳۹۲ موضوع تبصره «۱۰» ماده (۱۷) قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق‌التدریسی و آموزشیاران و نهضت سوادآموزی در وزارت آموزش و پرورش می‌شود؟ پاسخ: بلی»

مستند به تبصره «۱۰» ماده (۱۷) قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق‌التدریسی و آموزشیاران نهضت سوادآموزی، وزارت آموزش و پرورش مکلف شده است نیروهای حق‌التدریس غیرمستمری را که قبل از سال ۱۳۹۱ با آموزش و پرورش همکاری داشته‌اند، به‌کار گیرد. لکن قانونگذار ذیل اصلاحات و الحاقات آتی، نسبت به «نیروهای حق‌التدریس» که در طول سال ۱۳۹۱ و بعد از بازه زمانی قانون فوق‌الذکر با وزارت آموزش و پرورش همکاری داشته‌اند، حکمی مقرر نکرده است. لذا متن استفساریه به جهت اینکه اساساً حق‌التدریسی‌های جامانده قبل از سال ۱۳۹۲، موضوع تبصره «۱۰» ماده (۱۷) قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق‌التدریسی و آموزشیاران و نهضت سوادآموزی در وزارت آموزش و پرورش نیستند، مغایر تبصره اخیرالذکر است.

- بند «ز» تبصره «۲۰» قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور در مقام تعیین تکلیف «نیروهای طرح مهرآفرین» و «معلمان قرآنی» چنین مقرر کرده است:

«وزارت آموزش و پرورش و سازمان امور اداری و استخدامی کشور مکلفند با رعایت قوانین و مقررات و مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی و با احتساب سنوات تدریس نسبت به استخدام معلمان طرح مهرآفرین از محل باقی مانده مجوزهای استفاده نشده و همچنین کلیه معلمان قرآنی اقدام نمایند. بار مالی ناشی از اجرای این بند از محل ردیف ۱۲۷۵۰۳ وزارت آموزش و پرورش در سقف پانصد میلیارد (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تأمین می‌گردد».

به بیان دیگر دامنه شمول حکم بند مذکور صرفاً «نیروهای طرح مهرآفرین» و «معلمان قرآنی» است.

- طرح حاضر درصدد آن است تا نیروهای حق التدریس غیرمستمری که در طول سال ۱۳۹۱ با آموزش و پرورش همکاری داشته‌اند به استخدام وزارت آموزش و پرورش درنیامده‌اند به مشمولان بند «ز» تبصره «۲۰» قانون بودجه ۱۴۰۰ الحاق نماید. درحالی‌که نیروهای حق التدریس غیرمستمر که در طول سال ۱۳۹۱ به بعد - ۱۳۹۲ - با آموزش و پرورش همکاری داشته‌اند خارج از دامنه شمول حکم بند «ز» تبصره «۲۰» قانون بودجه ۱۴۰۰ است، لذا طرح حاضر در مقام رفع ابهام نیست و متضمن توسعه دامنه شمول قانون بوده و مغایر اصل هفتادوسوم قانون اساسی و نظریه تفسیری ۷۶/۲۱/۵۸۳ مورخ ۱۳۷۶/۰۳/۱۰ شورای نگهبان است.

جمع‌بندی

با عنایات به مطالب فوق؛ در مورد رفع ابهام از دامنه شمول حکم بند «ز» تبصره «۲۰» قانون بودجه ۱۴۰۰ کل کشور مبنی بر اینکه نیروهای حق التدریسی قبل از سال ۱۳۹۲ موضوع تبصره «۱۰» ماده (۱۷) قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق التدریسی و آموزشیاران نهضت سوادآموزی مشمول حکم تبصره اخیر ذکر می‌شوند یا خیر؟

اولاً نیروهای حق التدریسی قبل از سال ۱۳۹۲ موضوع تبصره «۱۰» ماده (۱۷) قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق التدریسی و آموزشیاران نهضت سوادآموزی نیستند، به عبارت دیگر نیروهای حق التدریسی که در طول سال ۱۳۹۱ به بعد با آموزش و پرورش همکاری داشته‌اند خارج از موضوع تبصره مذکور هستند.

ثانیاً دامنه شمول بند «ز» تبصره «۲۰» قانون بودجه ۱۴۰۰ صراحتاً «نیروهای طرح مهرآفرین» و «معلمان قرآنی» را بیان کرده است. افزودن نیروهای حق التدریسی قبل از سال ۱۳۹۲ به حکم بند «ز» تبصره «۲۰» متضمن توسعه دامنه شمول قانون بوده و مغایر اصل هفتادوسوم قانون اساسی و نظریه تفسیری ۷۶/۲۱/۵۸۳ مورخ ۱۳۷۶/۰۳/۱۰ شورای نگهبان است. بنابراین **رد کلیات مورد پیشنهاد است.**